

PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY VYŠŠÍ BROD

V. ETAPA PRO ROKY 2025 – 2030

srpen 2024

**Město Vyšší Brod – pokladnice kulturních a přírodních krás
řeka a život kolem ní, klášter, malebné městečko plné zeleně uprostřed lesů
a luk. Všechny tyto hodnoty se podílí na celkovém vnímání MPZ Vyšší
Brod a všechny by měly být zachovány i příštím generacím.**

Zpracovala Ing. arch. Dagmar Buzu za spolupráce Romany Ouředníkové, 1. místostarostky města Vyšší Brod.

Obsah

1. Úvod
2. Vymezení území MPZ Vyšší Brod
3. Výchozí podklady
4. Širší urbanistické a regionální vztahy MPZ
5. Ochrana území a prvků
6. Charakteristika území a jeho stavu
7. SWOT analýza
8. Strategický postup regenerace
9. Závěr

Přílohy: - situace s vyznačením MPZ

- fotodokumentace

- stanovisko NPÚ, územního odborného pracoviště v Českých Budějovicích

- stanovisko MěÚ Český Krumlov, odboru územního plánování a památkové péče

1. ÚVOD:

V. etapa Programu regenerace městské památkové zóny Vyšší Brod navazuje na I. – IV. etapu schválenou městským zastupitelstvem v roce 1995, 2007, 2012 a v roce 2017, na Plán zásad památkové ochrany území MPZ, zpracovaný SPÚ v Českých Budějovicích, který doplnil a prohloubil zpracovaný Program regenerace I. - IV. etapa a dále vychází především ze závěrečných zpráv o realizaci programu regenerace MPZ Vyšší Brod a místního šetření.

V. etapa Programu regenerace městské památkové zóny Vyšší Brod stanovuje hlavní směry a úkoly stavební činnosti, koordinaci akcí obnovy památkově chráněných objektů a další činnosti na území MPZ v horizontu roku 2030.

Pro snadný a jasný přehled změn v území a rychlou orientaci v textu jsou nové skutečnosti od počátku IV. etapy Programu regenerace městské památkové zóny Vyšší Brod zobrazeny modře.

2. VYMEZENÍ ÚZEMÍ MPZ VYŠŠÍ BROD

Vyhláškou Ministerstva kultury č.250/1995 ze dne 22. 9. 1995, o prohlášení území historických jader vybraných měst a jejich částí za památkové zóny, bylo historické jádro města Vyšší Brod prohlášeno za městskou památkovou zónu.

Městskou památkovou zónu Vyšší Brod tvoří území vytvářející charakter památkové zóny - historické jádro města a území doplňující charakter památkové zóny. Ze severu tvoří hranici MPZ hranice areálu Cisterciáckého kláštera a obytná část Hrudkov, ze severovýchodu řeka Vltava, z jihu hranice zahrad bývalých zemědělských usedlostí a ze západu obytná zástavba v prostoru západně od spojnice obou jader - území mající doplňující charakter nejhodnotnější části památkové zóny (Cisterciáckého kláštera a náměstí). Vymezení MPZ je zakresleno v mapě (příloha č. 1).

3. VÝCHOZÍ PODKLADY

- Program regenerace městské památkové zóny Vyšší Brod I. – IV. etapa
- Plán zásad památkové ochrany území MPZ, SÚPP v Českých Budějovicích, 2001
- Závěrečná zpráva o realizaci Programu regenerace městské památkové zóny Vyšší Brod, 1997
- Zápis zasedání pracovní skupiny pro regeneraci MPZ Vyšší Brod
- Kronika města Vyšší Brod
- Územní plán města Vyšší Brod, Ing. arch. Martin Jirovský, nabytí účinnosti 12. 10. 2018, ve znění změny č. 2 ÚP, která nabyla účinnosti 14. 4. 2022
- Územní studie „Výstavba RD Pod Vodojemem“
- Spisový archiv NPÚ v Č. Budějovicích
- Archiv stavebního úřadu MěÚ Vyšší Brod
- Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě, administrativní budova, záměr obnovy
- Projekt záchrany architektonického dědictví Cisterciáckého kláštera, 2004
- Vyšebrodský zpravodaj
- Usnesení vlády ČR č. 209 z roku 1992

- Ústřední seznam kulturních památek ČR
- Památkový katalog NPÚ: <http://pamatkovykatalog.cz>
- Web stránky města <http://www.mestovyssibrod.cz/>

4. ŠIRŠÍ URBANISTICKÉ A REGIONÁLNÍ VZTAHY MPZ

Městská památková zóna je těžištěm celého města z hlediska polohy, dopravních a funkčních vazeb. Je zde soustředěna občanská vybavenost, na kterou je vázána nejsilnější frekvence pěších v celém městě. Historické jádro je velmi starobylým kulturně společenským sídlem a významným střediskem občanské vybavenosti pro široké spádové území.

MPZ má nadmístní význam a plní funkci městského centra v regionu. Cisterciácký klášter má svou architektonickými a kulturními kvalitami středoevropskou hodnotu.

Město je orientováno v oblasti kultury a pracovních příležitostí na České Budějovice, Český Krumlov, využívá blízkosti vodní nádrže Lipna a blízkosti NPP Šumava.

Po roce 1990 se město pomalu začalo otvírat i příhraniční spolupráci s Rakouskem, především v oblasti turistického ruchu a kultury. Je třeba počítat se skutečností, že končí přeshraniční spolupráce v rámci financí a spolupráce pokračuje v oblasti duchovní.

5. OCHRANA ÚZEMÍ A PRVKŮ

Rozsah městské památkové zóny Vyšší Brod je vymezen hranicí MPZ (viz příloha č. 1).

Předmětem památkové péče v rezervaci jsou:

- a) Obraz města – stav, kdy v dálkových pohledech bude zřetelná historická urbanistická osnova se dvěma krystalizačními jádry osídlení spojenými páteří komunikací k místu překročení řeky (brod, mosty), postupně doplněná lokalitou Na Pískách, novou spojnici města s klášterem a obytnou zástavbou v prostoru západně od spojnice obou jader a za řekou v lokalitě Hrudkov
- b) historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry, chráněné plochy
- c) hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech (klášter, kostel)
- d) nemovité kulturní památky
- e) objekty navrhované k památkové ochraně, objekty památkového zájmu
- f) ostatní objekty dotvářející prostředí památkového jádra města Vyšší Brod

6. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEHO STAVU

Na území jsou příznivě znát regenerační postupy prováděné po roce 1995. MPZ zóna působí celkově příjemným dojmem udržovaného území. Nejzávažnějším problémem se stále jeví celková obnova areálu národní kulturní památky - Cisterciáckého kláštera, a to především zdevastované soudní budovy a hospodářských objektů – u kterých je nutné stanovit i budoucí způsob využití objektů. V rámci dotačních programů Záchrana architektonického dědictví, Programu regenerace MPZ a EU se podařilo obnovit část areálu kláštera, především klášterní kostel, **provést statické zabezpečení několika budov**. Pozornost byla věnována i části parteru kláštera.

Velká pozornost byla věnována technickému stavu objektů památkové ochrany a ostatním stavebním objektům, technické infrastruktuře. Proběhla regenerace části veřejných prostor – především prostoru náměstí. Od roku 1990 proběhla ve 3 etapách obnova kanalizační sítě. Průběžně probíhá i obnova vodovodní sítě, obnova povrchů komunikací, kde převládají živice, dle požadavku orgánu památkové péče byla provedena zádlažba části náměstí. V rámci komplexní obnovy veřejného osvětlení byly doplňovány stožáry veřejného osvětlení. Byl instalován informační systém. Parter MPZ není však komplexně dořešen – bylo by vhodné zabývat se náměstím jako celek včetně sadových úprav. Je na zvážení, zda pohledově nezměkčit parter náměstí záhony trvalek, které odolávají suchu a přinášejí do prostoru barevné osvěžení.

Seznam památkově chráněných objektů v MPZ Vyšší Brod a jejich stav:

	rejst. č. ÚSKP Katalogové číslo	Č.parc. (dle KN mapy)	čp. Ulice,nám./ umístění/	Památka	Vla- stník	stav
1	25193 / 3-1489 1000136296 (národní kulturní památka rejst. č. ÚSKP 192)		Kláster č.p. 137	areál klášter Cisterciáků Vyšší Brod Národní kulturní památka (NKP)	C,S,PO	Budova soudu a hospodářské budovy v havarijním stavu, ostatní objekty nezbytná částečná obnova a údržba
Areál NKP klášter Cisterciáků Vyšší Brod je v památkovém katalogu podrobně popsán a vyobrazen po jednotlivých objektech (https://pamatkovykatalog.cz/) vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o velké množství objektů, je zde uveden jen odkaz na památkový katalog.						
2.	24716 / 3-1496 1000135792		Na starém mostě východně od kláštera	soubor socha sv. Jana Nepomuckého a socha sv. Anny		Nezbytná restaurátorská obnova sochy sv. Anny
3.	45948 / 3-1488 1000158422	108	S areálem hřbitova vedle fary při horním konci náměstí	areál kostel sv. Bartoloměje se hřbitovem	C	Vhodná obnova vnitřních omítek
4.	32500 / 3-1494 1000144086		hřbitov u kostela sv. Bartoloměje	soubor třech božích muk		Je porušena statika hřbitovní zdi, část hřbitovní

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

						zdi je sesuta, započala obnova, boží muka - sledovat stupeň degradace kamene
5.	46743 / 3-1491 1000159267	59	proti klášterní zahradě	objekt kaple sv. Josefa	C	Nutná celková obnova
6.	34787 / 3-1492 2000014206		severní část náměstí	soubor pránýř a kašna pránýř se sochou sv. Barbory	M	sledovat stupeň degradace kamene
7.	36645 / 3-1493 1000148514		u kláštera nedaleko severní brány	objekt sloup se sochou Panny Marie Immaculaty	C	Vhodné základní ošetření kamene
8.	20816 / 3-1495 1000131663		centrální část náměstí	objekt socha sv. Jana Nepomuckého	M	sledovat stupeň degradace kamene
9.	49617 / 3-6145 1000162764	1746/4	Vltava, km 317,922	objekt jez s vorovou propustí	PO	V dobrém stavu
10.	17513 / 3-1485 1000128158	86	čp. 21 5. května	areál měšťanský dům	M	Byla obnovena fasáda, běžná údržba
11.	37211 / 3-1481 1000149117	95	čp. 30 Náměstí	areál měšťanský dům	PO	V dobrém stavu, údržba
12.	14328 / 3-1486 1000124674	96	čp. 31 Náměstí	areál měšťanský dům	PO	Nutná obnova hospodářských budov, běžná údržba
13.	17302 / 3-1487 1000127924	99	čp. 34 Náměstí	areál měšťanský dům	FO	V dobrém stavu, běžná údržba
14.	17033 / 3-1482 1000127639	110	čp. 44, Náměstí	objekt měšťanský dům	PO	Vhodná obnova fasády
15.	39723 / 3-1483 1000151758	111/1	čp. 45, Náměstí	objekt měšťanský dům	FO	Žádoucí obnova fasády
16.	45968 / 3-1484 1000158444	8	čp. 64 Náměstí	areál měšťanský	FO	Žádoucí obnova fasády

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

				dům		
17.	11308 / 3-6112 1000124008	27	čp. 81 Náměstí	činžovní dům	FO	V dobrém stavu, běžná údržba
18.	29242 / 3-6177 1000163612	15	čp. 104 náměstí	areál Stará radnice s městským parkem	M	Provedena izolace proti vlhkosti, obnova fasády dále běžná údržba
19.	50011 / 3-6170 1000124046	259	čp. 194, Míru	objekt škola	M	Celková obnova
*stav objektů je posuzován pouze vizuálně z veřejných prostranství Původně 40 kulturních památek, nyní 19 z toho rozsáhlý areál NKP - klášter Cisterciáků Vyšší Brod.						
Objekty památkového zájmu						
	Katalogové číslo					
1.	47539 / 3-5861 1000160128		Jižní část náměstí	objekt kašna se soškou sv. Floriána		Kašna z r. 1865, socha je signována „BM 1737“
2.	1000121628		Na hřbitově u kostela sv. Bartoloměje	Objekt hrobka Heinricha Roedla		neprohlášeno
3.	1000121628			Objekt Hrobka Heinricha Roedla		neprohlášeno
4.	12245 / 3-5860 1000119197	91	čp. 26 5. května	objekt měšťanský dům		Z počátku 19 stol. Hodnota - fasáda a hmotové členění Již nechráněno
5.	12246 / 3-5860 1000119197	93/1	čp. 28 Kaplická	objekt měšťanský dům,		Hodnota - fasáda a hmotové členění Již nechráněno
6.	12247 / 3-5860 1000119199	98	čp. 33 Náměstí	objekt měšťanský dům,		Neprohlášeno, Již nechráněno
7.	12244 / 3-5860 000119196	101/1	čp. 36 Náměstí	objekt měšťanský dům		dochovaná fasáda z 19. století s pozdějšími úpravami. Již nechráněno

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

8.	47538 / 3-5859 1000160127	107	čp. 42 Náměstí	areál fara	Z r. 1886
9.	12248 / 3-5860 1000119200	109	čp. 43 Náměstí	objekt měšťanský dům,	jádro domu by mohlo být renesanční či barokní neprohlášeno
10.	12263 / 3-5860 1000119216	113/1	č.p. 47 jižní část náměstí	objekt hotel Šumava	Hodnota - fasáda a hmotové členění Již nechráněno
11.	1000023177		Náměstí č.p. 58	Objekt obecná a měšťanská škola	z 2. poloviny 30. let 20. století na základě návrhu Karla Ernstbergera Karlovy Vary
12.	12249 / 3-5860 1000119201	5	čp. 61 Náměstí	objekt měšťanský dům,	Hodnota - fasáda a hmotové členění- oblé nároží Již nechráněno
13.	12250 / 3-5860 1000119202	6/1, 6/2	čp. 62, Náměstí	objekt měšťanský dům	Hodnota - fasáda a hmotové členění Již nechráněno
14.	12251 / 3-5860 1000119203	7/1	čp. 63 Náměstí	objekt měšťanský dům	Hodnota - fasáda a hmotové členění Již nechráněno
15.	12253 / 3-5860 1000119205	9	čp. 65 Náměstí	objekt měšťanský dům	Dům staršího založení s dochovaným průčelím z 19. stol. Již nechráněno
16.	12254 / 3-5860 1000119206	10	čp. 66 Náměstí	objekt měšťanský dům	Hodnota - fasáda a hmotové členění- oblé nároží Již nechráněno
17.	12255 / 3-5860 1000119207	12	čp. 68 Náměstí	objekt měšťanský dům,	Hodnota - fasáda a hmotové členění Již nechráněno
18.	12256 / 3-5860 1000119208	13	čp. 69 Náměstí	objekt měšťanský dům	Hodnota - fasáda a hmotové členění Již nechráněno
19.	12257 / 3-5860 1000119209	14	čp. 70, Náměstí	objekt měšťanský dům	Dům má takřka intaktně dochovanou fasádu z 19. stol. s klasicistickými prvky suprafenester v patře

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

					Již nechráněno
20.	53699/3-1480 1000149942		č.p. 71 Náměstí	objekt měšťanský dům	Již nechráněno
21.	12258 / 3-5860 1000119210	18	čp. 72 Náměstí	objekt měšťanský dům,	Dům je zachycen na Stabilním katastru z první čtvrtiny 19. století. Již nechráněno
22.	12259 / 3-5860 000119211	19	čp. 73	objekt měšťanský dům,	Dům má dochovanou fasádu z přelomu 19. a 20. století. Již nechráněno
23.	12260 / 3-5860 1000119213	24/1	čp. 78 Náměstí	objekt měšťanský dům,	dochovaná fasáda z 19. století Již nechráněno
24.	12261 / 3-5860 1000119214	25	čp. 79 Náměstí	objekt měšťanský dům,	klasicistní fasáda Již nechráněno
25.	12262 / 3-5860 1000119215	26	čp. 80 Náměstí	objekt měšťanský dům	zachovaná ozdobná klasicistní fasáda z 19. století. Již nechráněno
26.	1000124044		čp. 164 Míru	vila H. Roedla	neprohlášeno

Informační a kulturní zařízení

- knihovna, ul. Míru
- informační centrum – Náměstí – původní radnice
- galerie – náměstí – původní radnice
- Kulturní dům, ul. Míru
- kino – ul. Míru
- Klub pod kinem, Míru 250
- areál Cisterciáckého kláštera, bývalé opatství: poštovní muzeum, knihovna Cisterciáckého kláštera (3. největší v ČR), obrazová galerie, návštěvnické a výstavní centrum kláštera-bývalá administrativní budova
- Chrám Nanebevzetí Pany Marie – areál Cisterciáckého kláštera
- Kostel sv. Bartoloměje

Památková obnova v rámci Programu regenerace

V rámci Programu regenerace byly s finančními příspěvky MK a Města Vyšší Brod provedeny následující akce:

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

Akce podpořené z Programu regenerace MPZ (v tis. Kč)					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
rok 2008					
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	Obnova administrativní budovy	100	100	--	--
Římskokatolická farnost Vyšší Brod	Obnova kostela sv. Bartoloměje	144	100	29	15
celkem		244	200	29	15
rok 2009					
Město Vyšší Brod	obnova domu č. p. 104	300	150	150	
Římskokatolická farnost Vyšší Brod	Obnova kostela sv. Bartoloměje	73	50	15	8
celkem		373	200	165	8
rok 2010					
Římskokatolická farnost Vyšší Brod	Obnova kostela sv. Bartoloměje	290	200	60	30
rok 2011					
Město Vyšší Brod	restaurování pranýře s vrcholovou sochou sv. Barbory v parku na náměstí	250	200	50	--
rok 2012					
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	Obnova kamenného schodiště, NKP	545	545	-	-
Náklady na obnovu KP ve II. etapě programu regenerace MPZ Vyšší Brod celkem		1 802	1 445	304	53

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

Akce podpořené z Programu regenerace MPZ ve III. etapě (v tis. Kč)

rok 2013					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	Obnova přístupového schodiště do kláštera - II. etapa (NKP)	484	400	-	84
rok 2014					
Římskokatolická církev	Odvětrávání základů kostela sv. Bartoloměje a související práce	268	134	27	107
Město Vyšší Brod	Socha sv. Jana Nepomuckého s architekturou na náměstí, restaurátorské práce	236,2	228	0	8,2
Město Vyšší Brod	Socha sv. Jana Nepomuckého s architekturou na lávce, restaurátorské práce	145,1	140	0	5,1
celkem		649,3	502	27	120,3
rok 2015					
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter Rožmberská brána č. p. 137, restaurování původních vrat, restaurátorské práce na vnější fasádě, + obnova průchodu a severního průčelí	582	545	0	37
rok 2016					
Fyzická osoba	Měšťanský dům č. p. 69, obnova fasády	289,7	131	29	129,7
Město Vyšší Brod	Měšťanský dům č. p. 21, obnova fasády	334,6	131	0	203,6
Město Vyšší Brod	Stará radnice, č.p. 104, obnova fasády	101,8	51,6	0	50,2
Římskokatolická církev	Kostel sv. Bartoloměje, oprava části hřbitovní zdi	58,7	29	6	23,7
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter, obnova jihovýchodní fasády budovy opatství - 1. úsek	215,1	0,1	0	215
celkem		999,9	342,7	35	622,2

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

Náklady 2017					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Římskokatolická církev	Kostel sv. Bartoloměje, oprava části hřbitovní zdi, litinového plotu	92	46	9,2	36,8
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter, obnova krovu	1308,3	1291	0	17,3
Město Vyšší Brod	Stará radnice, č.p. 104, izolace proti vlhkosti, obnova fasády	546,8	273		274,8
Město Vyšší Brod	Kašna se soškou sv. Floriána na p. p. č. 1749/2, restaurátorské práce	639,63	300	-	339,63
celkem		2586,73	1909	9,2	668,53
Náklady na obnovu KP ve III. etapě programu regenerace MPZ Vyšší Brod celkem		5301,93	3698,7	71,2	1532,03

náklady 2018					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter, obnova krovu č.p. 159 – I. etapa	1374,8	1373	0	1,8
Město Vyšší Brod	Oprava krovu staré radnice č.p. 104	881,26	202,00	-	679,26
Město Vyšší Brod	Oprava kapličky křížové cesty	135,240	86,00	-	49,24
Město Vyšší Brod	Rekonstrukce kašny na náměstí	44,63	0	-	44,63
celkem		2365,74	1661	0	773,13

náklady 2019					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Město Vyšší Brod	Oprava omítek staré radnice č.p. 104	133,38	0	-	133,38
celkem		133,38	0	-	133,38

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

náklady 2020					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Město Vyšší Brod	Oprava a údržba kašny na náměstí	17,90	0	-	0
Město Vyšší Brod	Restaurování kapliček křížové cesty	120,29	81,00	-	39,29
Město Vyšší Brod	Oprava fasády, oken a dveří čp. 194	513,95	221,00	-	292,95
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter, Dokončení opravy střechy klášterního kostela	1151,3	1124	0	27,3
celkem		1803,44	1426	0	359,54

náklady 2021					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter, statické zajištění domu č.p. 128	1371,65	1355	0	16,65
Město Vyšší Brod	Oprava ohradní zdi hřbitova	3525,70	700,00	-	2825,70
celkem		4897,35	2055	0	2842,35

náklady 2022					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter, statické zajištění domů č.p. 133, 151, 152	779,78	770	0	9,78
Město Vyšší Brod	Oprava dlážděné cesty – vchod do hřbitova	166,71	0	-	166,71
celkem		946,49	770	0	176,49

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

náklady 2023					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Město Vyšší Brod	Oprava ohradní zdi hřbitova	2163,70	880,00	-	1283,70
Město Vyšší Brod	Restaurování sloupu a vstupní brány hřbitova	293,20	293,00	-	0,20
celkem		2456,90	1173	0	1283,90

Předpokládané náklady 2024					
žadatel	akce	Konečné náklady	dotace	podíl města	podíl žadatele
Cisterciácké opatství Vyšší Brod	NKP - Cisterciácký klášter, statické zajištění domů č.p. 133, 151, 152 - II. etapa	1095,25	1075	0	20,25

V rámci programu **Záchrany architektonického dědictví** byla v letech 2007 – 2012 provedena obnova střechy klášterního kostela a obnova výmalby transeptu kostela restaurování 3 chórových kaplí kostela a oprava fasády průčelí opatství (poštovní muzeum) v celkové částce **15 500 tis. Kč**. Společným úsilím **Spolku pro obnovu kláštera** a opatství bylo v letech 2007 – 2011 především obnoveno prostranství u klášterního kostela, obnova secesního průčelí galerie a obnova kovaného oplocení u kaple sv. Anny v celkové částce **3 163 tis. Kč**.

V rámci programu **EÚS Rakousko – ČR** byla v letech 2010 – 2012 provedena rekonstrukce osvětlení a el. rozvodů, výmalba lodi v klášterním kostele – v rámci přípravy na Zemskou výstavu v roce 2013 v celkové částce **6 438 tis. Kč**.

Z vlastních zdrojů opatství byla v roce 2009 obnovena střecha velkých garáží za **928 tis. Kč**.

Z vlastních zdrojů církve byla v roce 2009 obnovena střecha fary, čp. 42 na náměstí za **114 tis. Kč**

Z vlastních zdrojů byla provedena drenáž okolo části kostela sv. Bartoloměje a část dešťové kanalizace o celkovém nákladu **250 tis. Kč**, dále probíhala řada menších akcí, především obnova přízemí fasády staré radnice, fasád měšťanských domů na náměstí, včetně klempířských prvků.

Prokazatelné výdaje do obnovy kulturních památek ve II. etapě Regenerace MPZ Vyšší Brod činily 28 195 tis. Kč.

Na památkovou zónu navazuje Křížová cesta na Maria Rast. Byla opravena 4 zastavení. V letošním roce proběhne oprava střechy dvou objektů na Maria Rast – obrazárny a kaple.

V rámci **programu Záchrany architektonického dědictví** byly v letech 2017 – 2023 byly provedeny v Cisterciáckém klášteře následující práce: V roce **2017** byl rekonstruován objekt oranžerie – statické zabezpečení (náklady 2 917 tis. Kč), v roce **2018** byla provedena obnova

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

střechy domu č.p. 129 (náklady 500 tis. Kč), v roce 2019 pokračovala obnova střechy domu č.p. 129 (náklady 3 206 tis. Kč), v roce 2020 - 2023 probíhaly práce na obnově fasády č.p. 129, obnova části hradební zdi, statické zajištění a obnova střech domů č.p. 133,151,152 a statické zajištění domu 128 (celkové náklady 11 269 tis. Kč.). V roce 2024 je přislíben příspěvek Ministerstva kultury z PZAD na obnovu Cisterciáckého kláštera a to na statické zajištění domů č.p. 133,151,152, obnova fasády domu č.p. 129 a obnova přízemí č.p. 129 ve výši 2 000 tis. Kč.

V rámci **Integrovaného regionálního operačního programu** je připravována Rekonstrukce soudní budovy v areálu Cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě (předpokládaný datum zahájení – 2024, předpokládané celkové výdaje – 83,440 tis. Kč)

Městskou památkovou zónu tvoří nejen kulturní památky a ostatní stavby, ale též parter města a nezbytná dopravní technická infrastruktura. Některé investice byly realizovány za hranicemi MPZ Vyšší Brod, ale mají dopad o do MPZ, případně na obyvatele MPZ Vyšší Brod.

Investice do MPZ i města Vyšší Brod (v tis. Kč)							
		2012	2013	2014	2015	2016	součet
1.	turistický ruch - investice			6			6
2	doprava - údržba	1300	1057	2416	7677	5931	18381
3	doprava - investice	937	135	2657	838	239	4806
4	vodovody a kanalizace - údržba	41	2861	714	881	1143	5640
5	vodovody a kanalizace - investice	375	1329	410	1576	8557	12247
6	sportoviště - údržba			78	29	50	157
7	sportoviště - investice	1060	2	83	111	1620	2876
8	veřejné osvětlení - údržba	0					0
9	veřejné osvětlení - investice	1418	12	786	646		2862
10	skládka domovního odpadu - investice	328	1594	2702	2183		6807
součet		5459	6990	9852	13941	17540	53782

Investice do MPZ i města Vyšší Brod (v tis. Kč)							
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	turistický ruch - investice	45	73	0	1027	0	0
2	doprava - údržba	1218	4345	4256	1951	4921	1337
3	doprava - investice	2712	374	1029	3437	7565	14133
4	vodovody a kanalizace - údržba	357	214	805	1037	236	486
5	vodovody a kanalizace - investice	555	2325	603	10733	5063	13703
6	sportoviště - údržba	3	116	43	21	72	114
7	sportoviště - investice	7781	3754	223	3402	438	92
8	veřejné osvětlení - údržba	0	7	0	41	141	58
9	veřejné osvětlení - investice	501	0	0	391	879	8454
10	skládka domovního odpadu - investice	551	50	20	0	0	0
součet		13723	11258	6979	22040	19315	38377

Bydlení v MPZ, technický stav budov

V dnešní době žije ve Vyšším Brodě **cca 2 569 obyvatel** (před rokem 1940 zde žilo 3 000 obyvatel, 2548 obyvatel v roce 2017. V posledních letech je stav obyvatelstva stabilizován. Většina bytových domů byla privatizována.

V prvních letech realizace programu regenerace se město zaměřilo na fyzickou záchranu objektů a to především v podpoře opravy krovů a výměny střešní krytiny na objektech památkového zájmu. (dům č.p. 33, č.p. 28, č.p. 47, č.p. 62 č.p.78 a další). V závislosti na finančních možnostech majitele navazovala po obnově střešní krytiny i obnova fasády. Při obnovách fasád byly odstraňovány nevhodné, často neprodyšné poslední nátěry, nevhodné cementové vysprávkky. Objekty byly řešeny dle historicky doložené barevnosti domů.

Ve II. etapě byla dokončena obnova fasád několika domů, tento efekt je však zejména v západní části náměstí krátkodobý vzhledem ke značnému provozu na místní komunikaci a blízkosti objektů k této komunikaci. Obnova fasád, zejména v přízemí, musí být proto pravidelně obnovována.

Ve III. etapě v rámci Programu regenerace MPZ Vyšší Brod proběhla částečná obnova, především fasád, u domů: č.p. 21, 69, 104 a 137. Dům č.p. 164 byl přestavěn na zdravotní středisko. Bylo realizováno zateplení objektu MěÚ Vyšší Brod včetně výměny oken a dveří č.p. 250. Byla provedena obnova domu s pečovatelskou službou, č.p. 380.

Městu se podařilo výrazně zlepšit vizuální vnímání jednotlivých domů, které byly dříve v úrovni přízemí plně zakryty nabízeným zbožím. **Byl minimalizován nevhodný polep oken, nevhodná prezentace zboží.**

Většina domů má zachovalou památkovou podstatu – objemy objektů, materiálové řešení. Městu a orgánům památkové péče se zachování těchto hodnot daří nejen u kulturních památek, ale též i u objektů památkového zájmu (domy, které jsou označeny domy určité památkové hodnoty, ale bez statusu kulturní památky). Daří se to i u řady jiných objektů – zachování slohu těchto domů i v podstatných detailech. Za zmínku stojí například prvorepublikové, převážně secesní, vily.

Obnova národní kulturní památky - Cisterciáckého kláštera

Cisterciácký klášter je památka středoevropského významu, patří mezi nejkrásnější a nejautentičtější dochované kláštery v českých zemích. Bylo založeno Vokem z Rožmberka v červnu roku 1259.

Část objektů – především ve vlastnictví církve, jsou v dobrém stavu - opatství seniorát a noviciát - dnes muzeum a knihovna, starý konvent, klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie, kde byla zahájena v roce 2011 generální rekonstrukce výmalby interiéru, prelatura – dnes poštovní muzeum, lékárna. V relativně dobrém stavu jsou i kašny a sochy.

V roce 2011 byl v rámci obnovy kaple objeven velký deskový obraz gotického mistra z roku 1365 „Ukřižování vyšebrodské“ a klášteru byla navracena gotická socha z 15. století, tzv. Madona strýčická.

Z fondů EU se opravuje klášterní kostel. Ve velmi neutěšeném stavu, hrozícím ztrátou kulturní památky, jsou především hospodářské budovy a pozdně barokní objekt bývalého okresního soudu (tento objekt má nejen zásadní urbanistický význam jako součást areálu, ale i množství hodnotných zděných konstrukcí, povrchů a detailů. Dochoval se v autentickém stavu s minimálními pozdějšími zásahy).

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

Podrobněji se NKP Cisterciáckým klášteřem zabývá Projekt záchřany architektonického dědictví Cisterciáckého klášteřa. Je zpracován plán obnovy klášteřa zaměřující se na obnovu objektů v havarijním technickém stavu.

Díky církevním restitucím pokračuje obnova Cisterciáckého klášteřa intenzivněji. Bylo obnoveno zastřešení části hospodářských budov. Za zdařilou obnovu Rožmberské brány restaurátory byla udělena cena Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro za rok 2015. Největším problémem zůstává najít využití a následně finance pro pivovar. [Proběhla obnova oranžerie probíhá obnova domů č. p. 133, 151, 152 a 129. Soudní budova je připravena k obnově za finanční pomoci IROP. Je žádoucí obnovit zahřadu.](#)

Kostely, hřbitov

Kostel sv. Bartoloměje - Byla realizována obnova fasády kostela, započalo se s realizací řešení dešťových vod u kostela (drenáž, odvedení vody do dešťové kanalizace). Uvnitř kostela je však dřevomorka, plíseň. Je nutná výměna podlah, schodů na kůř, které jsou v havarijním stavu, výměna okapů, dokončení odvedení vlhkosti ze zdiva, vnitřní obnova omítek.

Hřbitov je udržovaný. Dvoje ze tří Božích muk obnoveny. Část ohradních zdí je ve velmi špatném stavu – je narušena jejich statika. Část zdi se sesula a započala obnova ohradní zdi – [opravuje se po částech – vždy havarijní stav.](#)

Kaple sv. Josefa je ve velmi špatném stavu a vyžaduje celkovou obnovu a taktéž je vhodné nalézt její uplatnění – [otevřít ji alespoň v létě návštěvníkům města \(např. muzeum vorařství či jiná aktivita spojená s Vyšším Brodem\).](#)

Infrastruktura

Od roku 1990 proběhla ve 3 etapách obnova kanalizační sítě, rozpočet hlavní etapy činil 25 mil Kč. Průběžně probíhá i obnova vodovodní sítě. V letech 2008-2011 byly provedeny investiční práce v oblasti vodovodů a kanalizací za 15 119 tis. Kč. Do údržby bylo vloženo 1916 tis. Kč. Odpadní vody jsou svedeny na ČOV téměř z 90 % města Vyšší Brod, což zlepšuje životní prostředí města a především kvalitu řeky Vltavy. V roce 2010 byla provedena instalace veřejného bezdrátového rozhlasu. V MPZ proběhla kabelizace a plynofikace.

V letech 2013-2016 byly odkanalizovány ulice Česká, Lidická, Studánecká a ul. Poschod'ová, která přímo navazuje na MPZ. V letech 2015 a 2016 byla provedena obnova hlavního kanalizačního řadu v ul. Kaplická nákladem 9117 tis. Kč. Proběhla rekonstrukce ČOV Studánky.

Komunikace, chodníky, stezky pro pěší, cyklotrasy

Páteřní komunikace na území MPZ jsou z větší části ve vlastnictví státu spravovaných Krajským úřadem České Budějovice a Správou a údržbou silnic Český Krumlov. Byla provedena obnova povrchů v prostoru náměstí. Chodníky byly zadlážděny dle požadavků orgánu památkové péče. Část komunikací včetně komunikací ve vlastnictví města byla narušena pokládkou inženýrských sítí, v letech 2008-2011 bylo provedeny investiční práce v oblasti dopravy za 3582 tis Kč, v oblasti údržby za 4 270 tis. Kč. V MPZ se jednalo o ulice Česká a Poschod'ová. V roce 2011 byly vybudovány bezbariérové vstupy na vozovky, umožňující mimo jiné, bezbariérový pohyb po celém náměstí a k areálu klášteřa. Bylo vybudováno nové parkoviště pro autobusy a osobní automobily u č. p. 120, v ul. 5. května,

kteří slouží převážně návštěvníkům kláštera, z nového parkoviště byl vybudován chodník k silnici č. II/163 pro zlepšení přístupu ke klášteru.

Ve spolupráci s Jihočeským krajem byla obnovena ul. Kaplická (rozšíření komunikace, výstavba chodníku, nové veřejné osvětlení). Byly vybudovány nová parkoviště, chodník. Investice do dopravní infrastruktury proběhly i mimo MPZ – např. u kempu Pod hrází – spojovací komunikace za 890 tis. Kč.

V roce 2020 proběhla obnova povrchů ul. Míru. V letech 2023 – 2024 se obnovuje průtah městem, ul. Kaplická, náměstí. Jedná se o celkovou obnovu včetně inženýrských sítí.

Nejznámější a nejnavštěvovanější obnovenou stezkou pro pěší je Křížová cesta s obnovenými zastaveními k poutnímu kostelíku Maria Rast. Stezka začíná na Náměstí nebo u Rožmberské brány kláštera.

Hustá síť cyklotras a cyklostezek je velmi dobře značená a neopomíjí téměř žádné zajímavé turistické cíle. Mnohé okruhy začínají na Náměstí v MPZ Vyšší Brod. Hojně využívaná je v roce 2010 vybudovaná stezka Radvanov – Rading (náklad 3,5 mil Kč).

Tyto realizované investice zlepšily dostupnost městské památkové zóny a zvýšily její atraktivitu.

Osvětlení a parter MPZ

Osvětlení v MPZ je postupně doplňováno. Je nezbytná jeho dílčí obnova. V roce 2000 bylo realizováno slavnostní osvětlení Cisterciáckého kláštera.

V letech 2008-2011 byly provedeny investiční práce v oblasti veřejného osvětlení za 1512 tis. Kč. Na údržbu veřejného osvětlení bylo vynaloženo 2 809 tis. Kč.

Veřejné osvětlení [spravuje město Vyšší Brod ve vlastní režii](#) a údržba je prováděna formou služeb. Při obnově ulic se dle potřeby obnovuje i veřejné osvětlení. Veřejné osvětlení v ul. Kaplická bylo vybudováno nákladem 761 tis. Kč. Pro zajištění bezpečnosti provozu byl nasvícen přechod pro chodce.

Je žádoucí dorešení parteru celé MPZ. Náměstí je v dobrém stavu, byl doplněn informační systém. Je však žádoucí obnova ostatních pěších komunikací, mobiliáře, především designově vhodnějších laviček, dále doplnění kolostavů a ostatního drobného mobiliáře. [Výrazné zlepšení proběhlo v oblasti reklamy](#)

Rok 2017

Č.p. 34 - KP

Rok 2024

č.p. 44 KP

Parky, zeleň, kašny a sochy:

Parky v MPZ, především park na náměstí, je vhodné obnovit. [Je na zvážení uplatnění záhonů ze suchomilných letniček.](#) Klášterní zahrada je volně přístupná veřejnosti, je upravená, vyžadovala by však celkovou koncepci změny pojetí a vybudování ve spolupráci majitele (klášter) a nájemce (město).

V letech 2008-2011 byly provedeny investiční práce v oblasti veřejné zeleně za 661 tis. Kč. Na údržbu veřejné zeleně bylo vynaloženo 411 tis. Kč z rozpočtu města.

V areálu kláštera proběhly 4 etapy obnovy prostranství u klášterního kostela, v roce 2012 byla provedena obnova prostranství u Poštovního muzea u kašny sv. Leopolda. Na obnovu parteru Cisterciáckého kláštera bylo Spolkem pro obnovu kláštera a opatstvím vynaloženo 3 013 tis. Kč. Zeleň v areálu kláštera udržují cisterciáci vlastními silami a prostředky včetně ploch patřících jiným subjektům (Pozemkový fond, Byt. podnik Most v likvidaci)

Kamenným uměleckým dílům - (kašny, sochy, pranýř) je věnována velká pozornost. Byl obnoven pranýř, dvoje boží muka ze třech na hřbitově, [byla realizována](#) obnova kašny na náměstí. [Tato kašna však ztratila statut památkové ochrany.](#) Obnova soch a kašen probíhá postupně, ve špatném stavu je socha sv. Anny na Starém mostě.

Město Vyšší Brod vyvinulo iniciativu vlastnický identifikovat drobné sakrální stavby nejen v prostorách MPZ, ale i v celém správním území a přihlásilo se k nim jako vlastník pro umožnění jejich obnovy.

V roce 2011 bylo obnoveno kované oplocení u kaple sv. Anny nákladem 600 tis. Kč

Zároveň s obnovou Cisterciáckého kláštera by bylo vhodné zpracovat a realizovat projekt na zahradní úpravy Klášterní zahrady.- opatská zahrada, zahrada u letní prelatury (soudní budovy).

Vodní plochy

Původní trhovátka Vyšší Brod vznikla na Linecké zemské stezce u brodu přes řeku Vltavu. Řeka Vltava je dodnes jedním z důležitých atributů města. Po povodni v r. 2002 byla zčásti vyřešena nebezpečná situace především v ulici Česká, způsobená Menší Vltavicí, pravostranného přítoku Vltavy. Řeka Vltava má dnes důležitou roli především z hlediska turistického ruchu. (role estetická, vodní turistika, cykloturistika v údolí řeky Vltavy)

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

Rybník pod Klášteřem - vodní plocha téměř vždy přináší zlepšení mikroklimatu, zvýšení estetické hodnoty území. Zároveň má však požadavky na údržbu. Žádoucí je provést rekonstrukci komunikace tvořící hráz rybníka včetně opravy plotu u rybníka.

V roce 2011 byla provedena revitalizace vodního toku v ul. Pohraniční stráže a vytvořena klidová a odpočinková zóna.

Ekologická hlediska

Vyšší Brod plynofikován, ovzduší ve městě se zlepšilo. Na plyn je napojeno malé množství malých zdrojů tepla. Proběhla rekonstrukce ČOV.

Demografický, sociologický a etnografický vývoj

Výraznější demografické, sociologické a etnografické změny v MPZ Vyšší Brod za poslední roky neproběhly. Území je stabilizované.

Ekonomická hlediska

V prosinci 2011 byla ve městě 11,2% nezaměstnanost obyvatel. Nezaměstnanost klesla v roce 2016 na 7,3%. [Míra nezaměstnanosti je stejně tak, jako v celé ČR velmi nízká – do 4%. Aktuální údaje pro Vyšší Brod nejsou k dispozici.](#) Obyvatelé města se ve velké míře zabývají službami spojenými především s turistickým ruchem, což má velmi pozitivní dopad na regeneraci MPZ a naopak. Město Vyšší Brod realizovalo v letech 2008 – 2011 investice v oblasti turistického ruchu za 3 469 tis. Kč. Výsledkem je i skutečnost, že došlo ke zvýšení průměrného počtu přenocování z 1,5 na 1,8 nocí, [v roce 2023 byl průměrný počet přenocování 1,6 nocí. Ve městě je 10 hromadných ubytovacích zařízení.](#)

Území je poměrně stabilizované, nedochází k výraznějším změnám ohledně vlastnictví nemovitostí a rozmístění podniků. Nemovitosti jsou v převážné míře účelově využívány, aniž by docházelo k rozporu se zájmy památkové péče.

Občanské, kulturní a sportovní aktivity

Regenerace MPZ probíhá nejen v rovině investiční, ale též v rovině kulturní a společenské. V prostorách MPZ je pořádána přes 40 kulturních a společenských akcí regionálního a nadregionálního charakteru ročně (mediálně známá Plavba kuriózních plavidel, Bartolomějský trh a pout', Den vánoční inspirace, Setkání automobilových veteránů, umělecké výstavy na Staré radnici, Vyšebrodské kulturní léto, koncerty vážné hudby v gotických sklepech Cisterciáckého kláštera ([2. nejlépe znějící varhany v ČR jsou v klášterním kostele](#)), divadelní představení a koncerty v Klášterní zahradě, velikonoční akce, Betlémské světlo, Vánoční inspirace v prostorách Staré radnice a parku na náměstí - den plný vánoční inspirace a pohody s možností nakoupení drobných dáreků, zpívání koled a pohádkového představení pro děti).

Každý měsíc se koná - Posezení pro seniory [v klubu Pod kinem](#).

[Město Vyšší Brod](#) pořádá soutěž o nejhezčí okno, balkon, zahradu, provozovnu (květinová výzdoba)

V Galerii Stará radnice se pravidelně pořádají výstavy

Město podporuje další pravidelné akce, které pořádají sportovní oddíly a další (mezinárodní závody v muškaření, Memoriál Theodora Kouby, lampionový průvod, Čištění Vltavy, spolu se Sdružením pro Vltavu.

V roce 2009 proběhly oslavy 750 let založení města Vyšší Brod., v rámci kterých bylo též uspořádáno mezinárodní dřevosochařské sympózium. Objekty velice vkusně doplňují parter města a areálu Cisterciáckého kláštera,

V roce 2011 proběhl u příležitosti 400. výročí úmrtí posledního Rožmberka v Cisterciáckém klášteře cyklus přednášek Hold Rožmberkům.

V rámci dne vánoční inspirace se daří aktivně zapojit handicapované občany do společenského života města.

V letech 2008-2011 byly provedeny investiční práce v oblasti sportovišť za 2750 tis. Kč. Na údržbu sportovišť vynaložilo město 135 tis. Kč. Sportoviště podporují dlouhodobější pobyt návštěvníků města a tím přispívají k zaměstnanosti obyvatel.

Byly realizovány naučné stezky v okolí kláštera, v rámci programu příhraniční spolupráce, cíl 3, turistické stezky Rading - Radvanov, Opatská stezka „Silva Nortica“. Pro udržení zimní turistiky se připravuje sjezdovka, kluziště, běžecké tratě.

Nejvýznamnější kulturní akcí byla první přeshraniční zemská výstava Horní Rakousko/jižní Čechy 2013. V rámci projektu byla podpořena obnova výmalby, rekonstrukce osvětlení pro vystavení Závišova kříže v klášterním kostele Nanebevzetí P. Marie ve Vyšším Brodě. Projekt byl dotován z operačního programu Cíl 3 Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007-2013.

Koordinace stavební činnosti v MPZ

Při realizaci všech stavebních úprav nemovitostí prováděných v MPZ Vyšší Brod je postupováno dle platného územního plánu města Vyšší Brod [zpracovaného v r. 2018 včetně jeho změn č. 1 a 2, které nabyly účinnosti v roce 2019 a 2022](#), „Plánu zásad památkové péče zpracovanými SPÚ Č. Budějovice v r. 2001. Pravidelně se schází komise regenerace MPZ Vyšší Brod při MěÚ Vyšší Brod. Komise se zabývá aktuálními problémy v MPZ, ale i podněty a koncepcí obnovy MPZ Vyšší Brod. V současné době se zpracovává nový územní plán města. Při povolování staveb v MPZ je třeba dbát, aby nedošlo k zahušťování zástavby, aby si nadále MPZ Vyšší Brod zachovala charakter malého města v zeleni.

Plnění stanovených cílů programu regenerace z r. 2012

Základní cíle pro roky 2013 -2017

1. pokračovat v nastolené koncepci z roku 1995 a v dlouhodobých cílech z roku 1995.
2. podpořit a využít atraktivnosti velkého přeshraničního projektu - Zemské výstavy jižní Čechy – Horní Rakousko 2013
3. celková obnova Cisterciáckého kláštera, využívat i jiné zdroje financování
4. obnova soch, kašen
5. dokončení obnovy kostela sv. Bartoloměje
6. obnova obvodové zdi hřbitova

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

7. podpořit údržbu historických památek a obnovu dvorních částí objektů při zachování dosavadního trendu obnovy jednotlivých objektů
8. dopracovat historický parter a příslušný městský mobiliář - (zadlažba, VO a ostatní městský mobiliář - především lavičky, kolostavy)
9. pokračovat v rekonstrukci technické infrastruktury a povrchů komunikací
10. zvýšení přitažlivosti MPZ v době mimo turistickou sezónu – pokračovat v pořádání kulturních a společenských akcí, podpořit možnosti dalšího obohacení struktury a nabídky obchodu, stravovacích a ubytovacích zařízení, propojení lyžařských a cyklistických tras v rámci regionu a přes hranici s Rakouskem
11. nadále pracovat na odstranění esteticky nevhodného způsobu reklamy zboží u obchodů
12. Evidence a vyhodnocování akcí zařazených do Programu regenerace formou zpráv o realizaci programu v příslušném roce.

Plnění:

1. V koncepci stanovené původním programem regenerace MPZ se pokračuje, na komisích regenerace jsou sledovány plnění cílů programu regenerace, v rámci doporučení jednotlivých akcí k realizaci je k nim přihlíženo.
2. Zemská výstava jižní Čechy – Horní Rakousko 2013 byla podpořena jak EU tak městem. Záštitu převzali MuDr. Přemysl Sobotka, předseda Senátu Parlamentu ČR, Ing. Tomáš Jirsa, člen Senátu Parlamentu ČR, a Ing. Milan Zálešák, starosta města Vyšší Brod. Státisíce lidí využilo příležitost shlédnout legendární Závišův kříž, jenž je stavěn naroveň Českých korunovačních klenotů.
3. Probíhá obnova Cisterciáckého kláštera. Nadále se daří se získávat finanční prostředky z Programu záchrany architektonického dědictví, především na obnovu klášterního kostela (15,5 mil. Kč). Na obnově kláštera se podílel Spolek pro obnovu kláštera především v obnově parteru (3, 2 mil. Kč). Opatství zcela z vlastních zdrojů obnovilo střechu velkých garáží (0,9 mil Kč). Z fondů EU, z Program Evropské územní spolupráce Rakousko-Česká republika 2007-2013 bylo získáno v roce 2010 celkem 12 mil. Kč na Zemskou výstavu v r. 2013, z toho investice (stav. práce) 6,8 mil.Kč, zabezpečení vystavení Závišova kříže činí 3,7 mil. Kč, expozice Zemské výstavy stála 1,5 mil. Kč. Klášter zpřístupňuje návštěvníkům v rámci prohlídky i některé prostory, které jsou po rekonstrukci – Knihovnu, poštovní muzeum, Zimní kapli, gotické sklepy pod opatstvím ze 13.století. V roce 2011 byl v rámci obnovy kaple objeven velký deskový obraz gotického mistra z roku 1365 „Ukřížování vyšebrodské“. Vzhledem k církevním restitucím je možno vkládat do obnovy kláštera více vlastních finančních prostředků. Nadále zůstává problém s hospodářskými budovami
4. Sochy a kašny jsou postupně restaurovány. Ve špatném stavu stále je socha sv. Anny na Starém mostě.
5. Na obnově kostela sv. Bartoloměje se průběžně pracuje. Bylo řešeno odstranění vlhkosti. Obnova není ukončena.
6. Část staticky narušené obvodové zdi hřbitova byla obnovena. V obnově je nezbytné pokračovat.
7. Je zachován dosavadní trend obnovy jednotlivých objektů pod metodickým vedením Národního památkového ústavu - územního odborného pracoviště České Budějovice.

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

8. Parter města je udržován, obnova náměstí a parku u kláštera by byla vhodná.
9. Pokračuje se v rekonstrukci technické infrastruktury a povrchů komunikací, byly obnoveny ulice Kaplická, Česká, Lidická a Studánecká.
10. I nadále se město snaží o zvýšení přitažlivosti MPZ v době mimo turistickou sezónu – pokračuje se v pořádání kulturních a společenských akcí. Proběhlo sochařské sympózium, V roce 2009 proběhly oslavy 750 let založení města Vyšší Brod., v rámci kterých bylo též uspořádáno mezinárodní dřevosochařské sympózium. V roce 2011 proběhl u příležitosti 400. výročí úmrtí posledního Rožmberka v Cisterciáckém klášteře cyklus přednášek Hold Rožmberkům. Byly realizovány naučné stezky v okolí kláštera, v rámci programu příhraniční spolupráce, cíl 3, turistické stezky Rading-Radvanov, Opatská stezka „Silva Nortica“. V roce 2013 proběhla přeshraniční Zemská výstava. Město má velmi dobře zpracované webové stránky se zaměřením na turisty, které umožňují turistovi sestavit si více denní program pro Vyšší Brod.
11. Esteticky nevhodný způsob reklamy zboží u obchodů byl vymýcen. Problematické zůstává označení herny v blízkosti Cisterciáckého kláštera.
12. Komise regenerace každoročně zpracovává evidenci a vyhodnocování akcí zařazených do Programu regenerace formou zpráv o realizaci programu v příslušném roce.

Základní cíle pro roky 2018 -2022

- 1) pokračovat v nastolené koncepci z roku 1995 a v dlouhodobých cílech z roku 1995.
- 2) celková obnova Cisterciáckého kláštera, včetně klášterní zahrady, využívat i jiné zdroje financování
- 3) dopracovat historický parter včetně sadových úprav a mobiliáře, dokončit obnovu soch a kašen
- 4) dokončení obnovy kostela sv. Bartoloměje
- 5) obnova obvodové zdi hřbitova
- 6) obnova kaple sv. Josefa
- 7) podpořit údržbu historických památek a obnovu dvorních částí objektů při zachování dosavadního trendu obnovy jednotlivých objektů, dbát, aby nedocházelo k narušení urbanistického založení města zastavováním dvorů a zahrad
- 8) pokračovat v rekonstrukci technické infrastruktury a povrchů komunikací
- 9) zvýšení přitažlivosti MPZ v době mimo turistickou sezónu – pokračovat v pořádání kulturních a společenských akcí, podpořit možnosti dalšího obohacení struktury a nabídky obchodu, stravovacích a ubytovacích zařízení, propojení lyžařských a cyklistických tras v rámci regionu a přes hranici s Rakouskem
- 10) spolupráce s odbornou organizací státní památkové péče při výběru vhodných objektů k zápisu do Ústředního seznamu kulturních památek.

Mimo území MPZ, ale v návaznosti na MPZ – dokončit obnovu křížové cesty na Maria Rast

Plnění:

1. V koncepci stanovené původním programem regenerace MPZ se pokračuje, na komisích regenerace jsou sledována plnění cílů programu regenerace, v rámci doporučení jednotlivých akcí k realizaci je k nim přihlíženo.

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

2. K obnově Cisterciáckého kláštera, včetně klášterní zahrady jsou využívány i jiné zdroje financování, cíl zůstává
3. Na obnově parteru se neustále pracuje v rámci finančních možností města, cíl zůstává
4. Dokončení obnovy kostela sv. Bartoloměje – cíl zůstává, zejména je vhodná obnova vnitřních omítek
5. Obnova obvodové zdi hřbitova postupně se obvodová hřbitovní zeď obnovuje - cíl zůstává
6. obnova kaple sv. Josefa – cíl zůstává, je vhodné najít i využití obnovené kaple
7. podpořit údržbu historických památek a obnovu dvorních částí objektů při zachování dosavadního trendu obnovy jednotlivých objektů, dbát, aby nedocházelo k narušení urbanistického založení města zastavováním dvorů a zahrad - cíl zůstává
8. pokračovat v rekonstrukci technické infrastruktury a povrchů komunikací - průběžně probíhá obnova, cíl zůstává
9. zvýšení přitažlivosti MPZ v době mimo turistickou sezónu – pokračovat v pořádání kulturních a společenských akcí, podpořit možnosti dalšího obohacení struktury a nabídky obchodu, stravovacích a ubytovacích zařízení, propojení lyžařských a cyklistických tras v rámci regionu a přes hranici s Rakouskem – cíl zůstává
10. spolupráce s odbornou organizací státní památkové péče při výběru vhodných objektů k zápisu do Ústředního seznamu kulturních památek – zabývat se navrácením památkové ochrany kašně na náměstí, cíl zůstává

Mimo území MPZ, ale v návaznosti na MPZ – dokončit obnovu křížové cesty na Maria Rast (– chybí 4 zastavení, které město žádá do svého vlastnictví)

V rámci programu regenerace MPZ Vyšší Brod se město zaměřilo na církevní stavby a objekty, které dotváří parter města – drobné sakrální objekty, sochy ale též veřejnou zeleň, bezbariérovost chodníků. Ve III. a IV. etapě pokračovala především obnova církevních staveb, fasád domů, drobných sakrálních objektů a obnovu dopravní a technické infrastruktury.

7. SWOT ANALÝZA

a) silné stránky:

- historická tradice města
- jasně čitelná a zachovalá urbanistická struktura města, NKP Cisterciácký klášter jako významná kulturní památka středoevropského významu
- dobrý technický stav většiny objektů a infrastruktury v MPZ
- jsou respektovány zásady památkové péče i u objektů, které nejsou kulturními památkami (hmoty, detaily, materiály)
- atraktivní krajina a okolí města, umožňující mnohostranné využití v cestovním ruchu
- nástupní prostor do CHKO a Šumavského národního parku
- blízkost národní přírodní rezervace Čertova stěna a Luč

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

- naučná „Opatská stezka“ začíná v MPZ
- blízkost poutního místa Maria Rast
- výchozí místo pro vodní turistiku
- blízkost vodní nádrže Lipno
- blízkost státní hranice s Rakouskem
- poměrně nepoškozené životní okolí města
- historické jádro města plní funkci přirozeného centra města
- společenský život a tradice města dnes je pořádáno přes 40 kulturních a společenských akcí regionálního a nadregionálního charakteru Spolky - dlouhá léta bylo zde bylo ochotnické divadlo, aktivní zůstávají: TV jednota, dobrovolní hasiči, myslivci, rybáři
- aktivní zapojení handicapovaných občanů do společenského života města prodejem jejich výrobků při jarmarcích, při Dni vánoční inspirace
- tradice kontinuálního urbanistického rozvoje města se zachováním podstaty jeho „obrazu“
- uspokojivá nabídka komerční a veřejné občanské vybavenosti
- dobrá kvalita bydlení a bytového fondu ve městě
- zachování obytné funkce v MPZ v nezmenšeném rozsahu
- informační systém o městě a okolí pro veřejnost, kvalitní webové stránky města orientované na turisty
- cit pro obnovu fasád, klasická písmomalířská forma označení provozoven
- vodní prvky – řeka Vltava, rybník pod Klášteřem
- přívětivá atmosféra malého historického města
- podařilo se odstranit nevhodný způsob reklamy zboží u obchodů
- přeshraniční Zemská výstava v roce 2013 zviditelnila Vyšší Brod
- zvýšil se průměrný počet nocí návštěvníků

b) slabé stránky

- neuspokojivý stav části Cisterciáckého kláštera
- ~~velký podíl lokálního vytápění na tuhá paliva~~
- dopravní provoz tranzitní i místní dopravy přes náměstí
- nedořešený parter MPZ pozůstatky nevhodných stavebních aktivit z 2. poloviny 20. stol. – bytovky v horní části náměstí, nevhodná zástavba v horní části městského špitálu
- nedostatečné využití potenciálu krajiny k cestovnímu ruchu – sezónnost, krátkodobost pobytu, „nákupní“ turistika
- nedostatek nabídek pro turisty v zimním období – upravené běžkařské lyžařské tratě a jiné možné druhy zimních sportů
- absence většího sálu pro kulturní akce

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

- 21 objektů ztratilo statut kulturní památky, mezi nimi je fara, kašna se soškou sv. Floriana na náměstí

c) příležitosti

- obnova Cisterciáckého kláštera, vznik kulturního centra pro celý region
- dokončení obnovy kostela sv. Bartoloměje
- rozšiřovat a udržovat propojení lyžařských a cyklistických tras v rámci regionu a přes hranici s Rakouskem
- využití atraktivity prostředí pro bydlení a podnikání
- využití atraktivnosti okolí – údolí řeky Vltavy, blízkosti přehradní nádrže Lipno, blízkosti státní hranice s Rakouskem pro aktivity spojené s turistickým ruchem
- realizace sálu pro kulturní účely
- zvážení, zda by i jiné objekty (objekty památkového zájmu, slohově čisté vily...) neměly být prohlášeny za kulturní památku a tím umožnit vlastníkům jak větší odbornou pomoc, tak přístup k dotacím na obnovu objektu.
- zvážení, zda některým objektům nevrátit statut kulturní památky

d) hrozby

- nedostatek financí na obnovu Cisterciáckého kláštera, ztráta kulturní památky středoevropského významu
- obnova památek a prostředí MPZ se ztrátou jejich autenticity
- nevyužití potenciálu města a krajiny v oblasti cestovního ruchu
- nerozšiřování služeb v oblasti cestovního ruchu, vedoucí pouze ke krátkodobé turistice, především „nákupní“

8. STRATEGICKÝ POSTUP REGENERACE

Pracovní skupina pro regeneraci

Zakladatelem pracovní skupiny je město Vyšší Brod.

Pracovní skupina je poradním orgánem města v závažných otázkách architektury a urbanismu. Současně plní úkoly definované v odst. 3.3 přílohy č. 2 k „Usnesení vlády ČR č. 209/1992 – Zásady přípravy, zpracování a realizace Programů regenerace MPR“.

Strategický postup regenerace obsahuje činnosti směřující k dosažení stanovených cílů Programu regenerace.

Základní cíle pro roky 2025 -2030

- pokračovat v nastolené koncepci z roku 1995 a v dlouhodobých cílech z roku 1995
- celková obnova Cisterciáckého kláštera, včetně klášterní zahrady, využívat i jiné zdroje financování
- dokončit obnovu obvodové zdi hřbitova
- obnova kaple sv. Josefa a nalezení způsobu jejího využití
- dopracovat historický parter včetně sadových úprav a mobiliáře, dokončit obnovu soch a kašen
- dokončení obnovy kostela sv. Bartoloměje
- podpořit údržbu historických památek a obnovu dvorních částí objektů při zachování dosavadního trendu obnovy jednotlivých objektů, dbát, aby nedocházelo k narušení urbanistického založení města zastavováním dvorů a zahrad
- pokračovat v rekonstrukci technické infrastruktury a povrchů komunikací
- zvýšení přitažlivosti MPZ v době mimo turistickou sezónu – pokračovat v pořádání kulturních a společenských akcí, podpořit možnosti dalšího obohacení struktury a nabídky obchodu, stravovacích a ubytovacích zařízení, propojení lyžařských a cyklistických tras v rámci regionu a přes hranici s Rakouskem
- spolupráce s odbornou organizací státní památkové péče při výběru vhodných objektů k zápisu do Ústředního seznamu kulturních památek, navrácení statutu kulturní památky některým objektům (kašna se sochu sv. Floriana, fara...)

Přehled akcí programu s financováním – optimální varianta:

Budou využívány nejen finanční prostředky vlastníků, města a státu, ale též strukturálních fondů EU.

Název akce	Předpokládané náklady v tis. Kč	Zdroje financování			
		vlastník	město	Stát, MK Program regenerace	jiné zdroje
Neodkladné záchrany ohrožených objektů					
Obnova NKP areálu Kláštera cisterciáků	250 000	15 000	5 000	10 000	220 000
Obnova systémů technické infrastruktury a jezu					
Údržba jezu	1 000	200	50	250	500
Technická Infrastruktura dle potřeby	20 000	10000	10 000	-	
Jednotlivé objekty a jejich soubory					
Kostel sv. Bartoloměje	2 000	200	400	1 400	

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

s areálem hřbitova					
Kaple sv. Josefa	2 000	200	400	1 400	
Sochy a kašny, restaurátorské práce: soubor třech božích muk, sloup se sochou Panny Marie Immaculaty, socha sv. Jana Nepomuckého, soubor socha sv. Jana Nepomuckého a socha sv. Anny, soubor pranýř a kašna kašna se sochou sv. Floriana	2 500	-	-	2 500	
Měšťanské domy zapsané v seznamu KP a to č. p.: 21, 26, 28, 30, 31, 33, 34, 36, 43, 44, 45, 61, 62, 63, 64	40 000	16 000	4 000	20 000	
Činžovní dům č.p. 81	1 500	600	150	750	
Areál Stará radnice s městským parkem č.p.104	2 000	-	1 000	1 000	
Škola č.p. 194	8 000	-	4 000	4 000	
Objekty památkového zájmu (fara, Hotel Šumava, domy na náměstí, kašna...)	30 000	30 000	-	-	
Vnější prostranství					
Parter MPZ včetně zadlažby	10 000	-	5000	-	5 000

- změna priorit podpor z celkové obnovy na záchranu a údržbu objektů.

9. ZÁVĚR

Program regenerace MPZ stanoví základní cíle regenerace v letech 2025-2030, a u některých akcí i zřejmě déle.

S ohledem na jednotlivé druhy vlastnictví nekonkretizuje cesty k jejich dosažení. Je určitým sumářem potřeb rozdělených do kapitol podle možností realizovatelnosti a naléhavosti.

Komplexnost pojetí především u domů je záměrná. Má umožňovat pružné zařazování žádostí o příspěvek zejména u fyzických osob a umožňovat etapizaci obnov.

Záměrem tohoto pojetí je také prostřednictvím příspěvků motivovat vlastníky k řádné údržbě objektů a předcházet tak obtížně financovatelným celkovým obnovám.

Program regenerace MPZ Vyšší Brod, V. etapa

Návrh V. etapy Programu regenerace městské památkové zóny Vyšší Brod byl vyvěšen v souladu s usnesením vlády ČR č. 209 ze dne 25. 3. 1992. Návrh V. etapy Programu regenerace městské památkové zóny Vyšší Brod schválilo zastupitelstvo města Vyšší Brod.

Romana Ouředníková
místostarostka města Vyšší Brod

JUDr. Jindřich Hanzlíček
starosta města Vyšší Brod

10. Přílohy

- situace s vyznačením MPZ
- fotodokumentace
- *stanovisko Národního památkového ústavu, územního pracoviště České Budějovice*
- *stanovisko MěÚ Český Krumlov, odboru územního plánování a památkové péče*

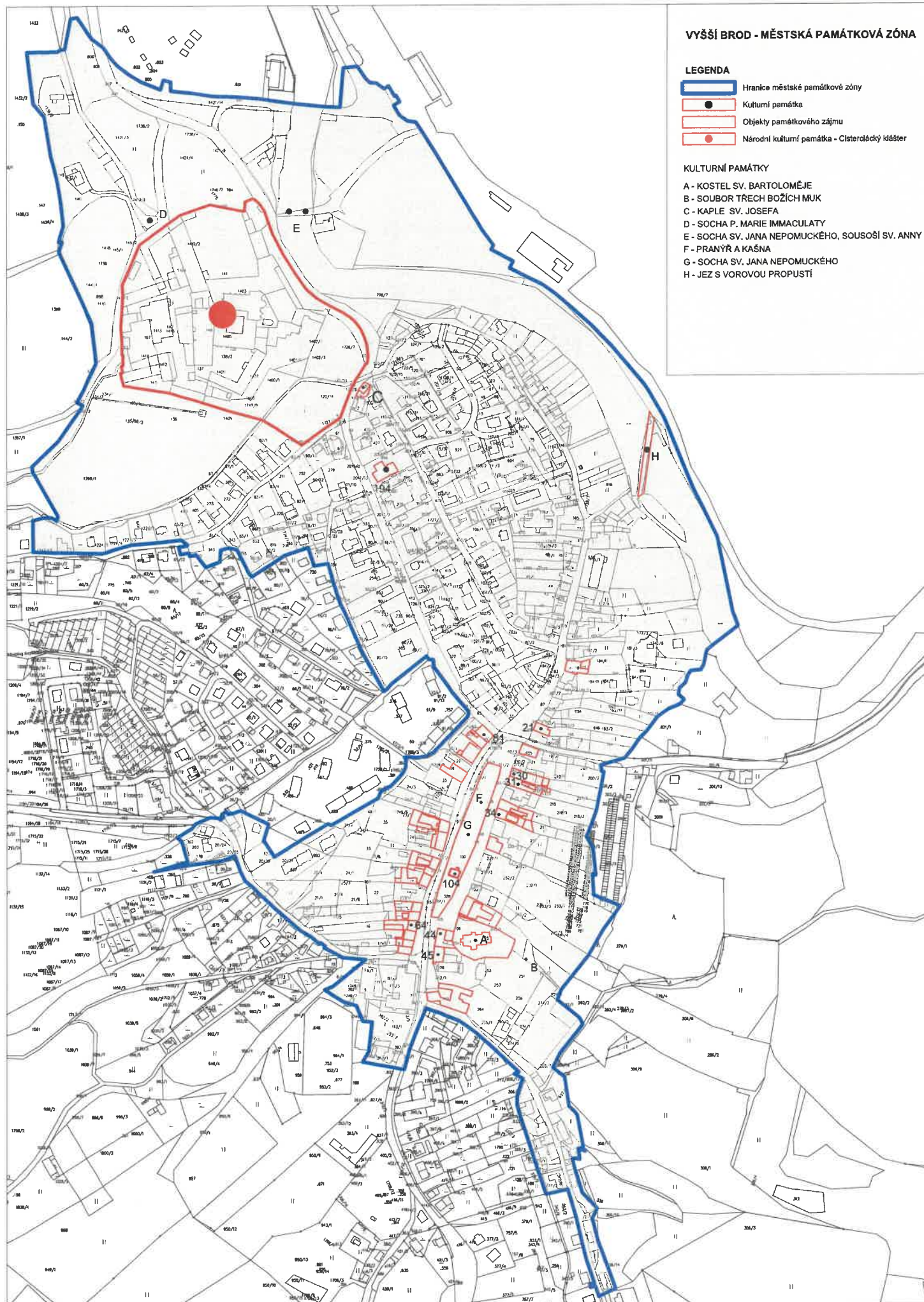
VYŠŠÍ BROD - MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA

LEGENDA

- Hranice městské památkové zóny
- Kulturní památka
- Objekty památkového zájmu
- Národní kulturní památka - Clsterclácký klášter

KULTURNÍ PAMÁTKY

- A - KOSTEL SV. BARTOLOMÉJE
- B - SOUBOR TŘECH BOŽÍCH MUK
- C - KAPLE SV. JOSEFA
- D - SOCHA P. MARIE IMMACULATY
- E - SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO, SOUSOŠÍ SV. ANNY
- F - PRANÝŘ A KAŠNA
- G - SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO
- H - JEZ S VOROVOU PROPUSTÍ

Cisterciácký klášter

Cisterciácký klášter – klášterní kostel

Kašna sv. Leopolda

Prelatura – Poštovní muzeum

Letní prelatura – později Okresní soud

Hospodářské budovy

Pivovar

Soubor socha sv. Jana Nepomuckého a socha sv. Anny

Sloup se sochou sv. Panny Marie Immaculaty

Socha sv. Jana Nepomuckého na náměstí

Pranýř se sochou sv. Barbory

Kostel sv. Bartoloměje se hřbitovem

Soubor třech božích muk

Kaple sv. Josefa

Stará radnice – č.p. 104

Škola – č.p. 194

Měšťanské domy

Č.p. 21

Č.p. 30

Č.p. 31

Č.p. 34

Č.p. 44

Č.p. 45

Č.p. 64

Č.p. 81

